

SKLEPNI PREDLOGI GENERALNEGA PRAVOBRANILCA

PHILIPPA LÉGERJA,

predstavljeni dne 15. januarja 2004¹

1. V tej zadevi Oberster Gerichtshof (Avstrija) (vrhovno sodišče) predlaga Sodišču, naj določi obseg člena 5, točke 3, Konvencije z dne 27. septembra 1968 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah.²

utrpel po opravljenih borznih naložbah delov svojega premoženja, ki jih je predhodno opravil v državi pogodbenici, kjer nima prebivališča.

I – Pravni okvir

2. Natančneje, gre za določitev, ali besedna zveza „kraj, kjer je nastal škodni dogodek“ ne obsega kraja prebivališča oškodovanca, kjer bi bil „center njegovega premoženja“ tako, da bi ta lahko pred pristojnim sodiščem vložil odškodninsko tožbo. To vprašanje se postavlja v okviru odškodninske tožbe zaradi finančnega oškodovanja, ki ga je posameznik

3. Člen 2, prvi odstavek, Bruseljske konvencije postavlja načelo, po katerem „so osebe s stalnim prebivališčem v državi pogodbenici [...] tožene pred sodišči te države“.

1 – Jezik izvirnika: francoščina.

2 – UL 1972 L 299, str. 32. Kot je bila spremenjena s Konvencijo z dne 9. oktobra o pristopu Kraljevine Danske, Irske, Združenega kraljestva Velike Britanije in Severne Irske (UL L 304, str. 1, in – spremenjeno besedilo – str. 77), Konvencijo z dne 25. oktobra 1982 o pristopu Helenske republike (UL L 388, str. 1), Konvencijo z dne 26. maja 1982 o pristopu Kraljevine Španije in Portugalske Republike (UL L 285, str. 1) in Konvencijo z dne 19. novembra 1996 o pristopu Republike Avstrije, Republike Finske in Kraljevine Švedske (UL 1997 C 15, str. 1, v nadaljevanju: Bruseljska konvencija). Konsolidirana različica navedene konvencije, kakor je bila spremenjena s temi štirimi pristopnimi konvencijami, je objavljena v UL 1998 C 27, str. 1.

4. Poleg te splošne pristojnosti določa Bruseljska konvencija določene posebne pristojnosti, ki tožeči stranki omogočajo, da vložijo tožbo pri drugih sodiščih in ne v državi prebivališča tožene stranke.

5. Med temi pravili posebnih pristojnosti je tudi tista, ki je navedena v členu 5, točka 3, Bruseljske konvencije, ki določa, da je glede deliktov in kvazideliktov tožena stranka lahko tožena pred sodiščem „kraja, kjer je nastal škodni dogodek“.

6. Iz sodne prakse izhaja, da takrat, ko kraj dogodka, s katerim bi lahko bila vzpostavljena odškodninska odgovornost zaradi delikta ali kvazidelikta, in kraj, kjer je ta dogodek povzročil škodo, nista ista, je treba besedno zvezo „kraj, kjer je nastal škodni dogodek“, navedeno v členu 5, točka 3, Bruseljske konvencije, razumeti v tem smislu, da se hkrati nanaša na kraj, kjer je škoda nastala, in na kraj škodnega dogodka, tako da tožeča stranka lahko izbere in toži toženo stranko pred sodiščem enega ali drugega kraja.³

II – Dejansko stanje in postopek v glavni stvari

7. Rudolf Kronhofer, s prebivališčem v Avstriji, je na avstrijskem sodišču vložil tožbo zoper več oseb s prebivališčem v Nemčiji zaradi njihove odgovornosti kot poslovdij

ali svetovalcev za naložbe družbe Protectas Vermögensverwaltungs GmbH (v nadaljevanju: Protectas), katere sedež je prav tako v Nemčiji.

8. Tožeča stranka želi s to tožbo dobiti odškodnino za premoženjsko škodo, ki naj bi jo domnevno utrpela zaradi toženih strank, ki naj bi jo po telefonu napeljale k sklenitvi pogodbe o nakupu delniških opcij, ne da bi jo pri tem opozorile na tveganje takega posla.

9. R. Kronhofer je zato v Nemčiji nakazal znesek 82.500 USD na skrbniški račun Protectasa. Ta znesek je bil nato uporabljen na borzi v Londonu (Združeno kraljestvo) za izvedbo visokošpekulativnih nakupov delniških opcij, t. i. „call options“. Ta posel se je končal z izgubo dela vložene zneska.

10. R. Kronhofer je pri avstrijskih sodiščih vložil predlog za izplačilo zneska 31.521,26 USD kot odškodnino. V podporo svoji tožbi navaja pristojnost avstrijskih sodišč v skladu s členom 5, točka 3, Bruseljske konvencije, ker naj bi škoda, na katero se sklicuje, nastala v Avstriji, v kraju kjer prebiva.

³ – Sodba z dne 30. novembra 1976 v zadevi Bier, t. i. „Mines de potasse d'Alsace“ (21/76, Recueil, str. 1735, točki 24 in 25).

11. Sodišče prve stopnje (Landesgericht Feldkirch) (Avstrija) se je razglasilo za nepristojno z obrazložitvijo, da naj bi bila podlaga za to odškodninsko odgovornost pogodba in ne protipravno ravnanje, zaradi česar ne bi bilo mogoče uporabiti člena 5, točka 3, Bruseljske konvencije in tako avstrijska sodišča ne bi ostala pristojna. R. Kronhofer je to odločbo izpodbijal s pritožbo.

12. Tudi pritožbeno sodišče (Oberlandesgericht Innsbruck) (Avstrija) se je razglasilo za nepristojno, vendar zaradi drugačnih razlogov, kot je ta, na katerega se je sklicevalo sodišče prve stopnje. Priznava, da je tožba prizadete stranke utemeljena izključno na deliktih, zaradi česar se uporabi člen 5, točka 3, Bruseljske konvencije. Vendarle je presodilo, da z uporabo teh določb ne more utemeljiti svoje pristojnosti, ker naj ne bi bila v Avstriji niti kraj škodnega dogodka niti kraj, kjer je škoda nastala.

13. Po mnenju pritožbenega sodišča je kraj škodnega dogodka ustrezal kraju, od koder so tožene stranke tožečo stranko po telefonu napeljale k sklenitvi pogodbe o spornem nakupu delniških opcij, namreč v Nemčiji. Po mnenju tega sodišča naj bi tudi škoda nastala v Nemčiji, v kraju, kjer je bil odprt skrbniški račun oškodovanca, na katerega je ta nakazal zneske, ki so bili nato vloženi, in na katerem

so bile izkazane sporne premoženjske izgube. Zato je pritožbeno sodišče poudarilo, da te analize ni mogoče zavrni zaradi okoliščine, da naj bi se premoženjske izgube, ki jih je utrpel R. Kronhofer, nanašale na njegovo premoženje „kot celoto“.

14. Oškodovanec je proti tej odločbi vložil revizijo pri Oberster Gerichtshof. To sodišče je najprej navedlo, da je, ob predpostavki, kot navaja R. Kronhofer, da ni bilo pogodbenih razmerij med strankami spora, tožba tega utemeljena na podlagi deliktih ravnanj in ne na pogodbi.⁴

15. Oberster Gerichtshof je svojo pristojnost glede na sodno prakso Sodišča preverilo glede besedne zveze „kraj, kjer je nastal škodni dogodek“, ki je naveden v členu 5, točka 3, Bruseljske konvencije.

16. Glede kraja škodnega dogodka je to sodišče presodilo, da navedena škoda ne

4 — Ta element je bil potrjen na obravnavi pred Sodiščem. Zdi se, da sta bila v pogodbenem razmerju samo R. Kronhofer in Protectas. Tožeča stranka je navedla, da zoper Protectas ni začela sodnega postopka zato, da bi izpodbijala pogodbeno odgovornost (v zvezi z morebitno dolžnostjo obveščanja oziroma svetovanja), ker je to podjetje šlo v stečaj.

izhaja, kot zatrjuje R. Kronhofer, iz posla, na podlagi katerega je v Avstriji odločil, da nakaže določene vložene vsote denarja na skrbniški račun v Nemčiji, ampak zaradi tega, ker je v nasprotju s tem, kar je bilo zatrjevano po telefonu, nemška skrbniška družba vložila sporne vsote denarja v špekulativne delnice, ki so oškodovancu povzročile finančno izgubo.

tožeče stranke, „center njenega premoženja“ in posledično kraj njenega prebivališča ali kraj, kjer navadno prebiva.

17. Glede kraja, kjer je škoda nastala, Oberster Gerichtshof meni, da sodne prakse Sodišča v tej zadevi, utemeljene na razlikovanju med začetno in posledično škodo, ni mogoče uporabiti za ta primer.⁵ Posebnost spornega položaja, na kar se sklicuje R. Kronhofer, naj bi bila povezana s tem, da naj bi izguba njegovega dela premoženja, ki je v drugi državi pogodbenici, kot je država njegovega prebivališča, hkrati enako ogrozila celotno premoženje, in sicer tako, da ne bi šlo za sekundarni in zaporedni škodi, ampak za identični in hkratni.

III – Vprašanje za predhodno odločanje

19. Oberster Gerichtshof je torej odločilo, da prekine sojenje in da Sodišču v predhodno odločanje predloži naslednje vprašanje:

„Ali se mora besedna zveza ‚kraj, kjer je nastal škodni dogodek‘, ki jo vsebuje člen 5, točka 3, Konvencije o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah z dne 27. septembra 1968, razlagati tako, da ob samo premoženjski škodi, ki je nastala zaradi naložb dela premoženja oškodovanca, obsega kraj, kjer je prebivališče oškodovanca, če je bila naložba opravljena v drugi državi članici Skupnosti?“

18. Glede na te okoliščine se predložitveno sodišče sprašuje o tem, ali je primerno šteti za referenčno točko za določitev kraja, kjer je škoda nastala, kraj, kjer naj bi bil, po mnenju

IV – Analiza

20. S tem vprašanjem predložitveno sodišče v bistvu sprašuje, ali je treba člen 5, točka 3, Bruseljske konvencije razlagati tako, da

⁵ — Predložitveno sodišče se sklicuje na sodbe z dne 11. januarja 1990 v zadevi Dumez France in Tracoba (C-220/88, Recueil, str. I-49), z dne 7. marca 1995 v zadevi Shevill in drugi (C-68/93, Recueil, str. I-415) in z dne 19. septembra 1995 v zadevi Marinari (C-364/93, Recueil, str. I-2719).

pojem „kraj, kjer je nastal škodni dogodek“ lahko pomeni kraj prebivališča tožnika, v katerem naj bi bil „center njegovega premoženja“, iz edinega razloga, da naj bi tam utrpel finančno oškodovanje, zaradi izgube delov premoženja, ki se je zgodila in jo je utrpel v drugi državi pogodbenici.

21. Menim, da je treba na to vprašanje odgovoriti nikalno. Tožbe, ki se nanaša izključno na „delikte in kvazidelikte“, v smislu člena 5, točka 3, Bruseljske konvencije⁶, samo zato ni mogoče vložiti na sodišču države prebivališča predlagatelja.

22. Ta analiza je utemeljena na treh trditvah, ki se nanašajo, prvič, na splošno sistematiko Bruseljske konvencije, drugič, na zahtevo po učinkovitosti sodstva in na načelo procesne ekonomije in, tretjič, na potrebo po določeni in predvidljivi določitvi podelitve pristojnosti.

6 — Zato je položaj spora v glavni stvari preprostejši kot tisti, ki ga je pregledalo Sodišče v sodbi z dne 27. septembra 1988 v zadevi Kalfelis (189/87, Recueil, str. 5565), kjer je šlo za odškodninsko tožbo, ki se je nanašala hkrati na „pogodbe“ in na „kvazidelikte“. V tem primeru je Sodišče razsodilo, da sodišče, pristojno na podlagi člena 5, točka 3, Bruseljske konvencije, pri odločanju o elementu tožbe, ki temelji ne deliktu, ni pristojno odločati o drugih elementih iste tožbe, katerih podlaga niso delikti.

23. Prvič, glede na splošno sistematičnost Bruseljske konvencije je treba opozoriti, da se sistem določevanja pristojnosti, ki ga je ustanovila, opira na splošno načelo sodnih pristojnosti sodišč države pogodbenice prebivališča tožene stranke (člen 2, prvi pododstavek, navedene konvencije).

24. Poleg tega, kot je Sodišče poudarilo v zgoraj navedeni sodbi v zadevi Dumez France in Tracoba, „je konvencija izrazila neodobravanje glede pristojnosti sodišč prebivališča tožeče stranke s tem, da je v členu 3, drugi pododstavek, izključila uporabo nacionalnih določb, ki določajo pristojnost sodišč države pogodbenice, v kateri imajo tožene stranke prebivališče“.⁷

25. Le izjemoma je mogoča, upoštevajoč na določene posebne okoliščine, kot je Bruseljska konvencija izrecno določila v svojem členu 14 in v členu 5, točka 2, ter v členu 8, točka 2, pristojnost sodišč države pogodbenice prebivališča tožeče stranke, kar pomeni pristojnost *forum actoris*. Ta posebna pravila so vzpostavljena zato, da bi se zagotovilo varstvo potrošnika ali zavarovanca kot stranke, ki je gospodarsko šibkejša in pravno manj izkušena od svojega sopogodbenika, pa

7 — Točka 16.

tudi tistega, ki je upravičen do prejemanja preživitve.⁸

in da se zunaj primerov, ki so izrecno določeni, ne prizna pristojnost sodišč prebivališča tožeče stranke [...]“¹¹ Tako razlago določb člena 5, točka 3, Bruseljske konvencije, kot jo obravnavamo zdaj, spodbujata zahteva po učinkovitem sodstvu in načelo procesne ekonomije.

26. Z odstopanjem od teh primerov, ki so izrecno določeni z Bruseljsko konvencijo, zlasti na podlagi njenega člena 5, točka 3,⁹ sodišča države pogodbenice prebivališča pritožnika načeloma niso pristojna.

27. Dejansko Naslov II, drugi oddelek, Konvencije le z odstopanjem od tega splošnega načela pristojnosti sodišč kraja prebivališča tožene stranke predvideva določeno število določitev posebnih pristojnosti, med katerimi je tudi tista iz člena 5, točka 3, navedene konvencije.

29. Drugič, glede zahteve po učinkovitem sodstvu in procesni ekonomiji je treba opozoriti, da posebne pristojnosti, določene na podlagi Naslova II, drugi oddelek 2, Bruseljske konvencije, med katerimi je navedena tista iz člena 5, točka 3, „temelji na obstoju posebne tesne zveze med postopkom in sodišči, ki niso sodišča kraja prebivališča tožene stranke, ki opravičuje podelitev pristojnosti tem sodiščem zaradi učinkovitosti sodstva in načela procesne ekonomije“.¹²

28. Torej je to določbo treba razlagati ozko,¹⁰ „da se ne bi odvzela vsebina splošnemu načelu, ki ga potrjuje člen 2, prvi pododstavek, Konvencije o pristojnosti sodišč države pogodbenice, na ozemlju katere ima tožena stranka svoje prebivališče,

30. Kot smo omenili v zgoraj navedeni sodbi Mines de potasse d'Alsace, je Sodišče dopustilo, da takrat, ko kraj škodnega dogodka, in

8 — V zvezi s tem sistemom, ki je predviden za potrošnike, glej zlasti sodbo z dne 11. julija 2002 v zadevi Gabriel (C-96/00, Recueil, str. I-6367, točka 39).

9 — Glej v tem smislu zlasti zgoraj navedeni sodbi v zadevah Dumez France in Tracoba (točka 19) in Marinari (točka 13) in sodbo z dne 27. oktobra 1998 v zadevi Réunion européenne in drugi (C-51/97, Recueil, str. I-6511, točka 29).

10 — Glej v tem smislu zgoraj navedeno sodbo v zadevi Kalfelis (točka 19).

11 — Glej v tem smislu zgoraj navedeni sodbi Marinari (točka 13) in Réunion européenne in drugi (točka 29).

12 — Glej zgoraj navedeno sodbo Dumez France in Tracoba (točka 17) in zgoraj navedene sodbe Mines de potasse d'Alsace (točki 10 in 11); Schevill in drugi (točka 19); Marinari (točka 10) in Réunion européenne in drugi (točka 27).

kraj, kjer je nastala škoda, nista ista, se besedna zveza „kraj, kjer je nastal škodni dogodek“, v smislu člena 5, točka 3, Bruseljske konvencije, lahko nanaša na en ali na drugi kraj.¹³

33. Sodišče je samo iz teh razlogov razsodilo, da je treba besedno zvezo „kraj, kjer je nastal škodni dogodek“, navedeno v členu 5, točka 3, Bruseljske konvencije, določiti tako, da se tožeči stranki prizna možnost, da lahko svojo tožbo vloži bodisi v kraju, kjer je škoda nastala, bodisi v kraju škodnega dogodka.¹⁶

31. Ta sodna praksa je natančno utemeljena na upoštevanju učinkovitega sodstva in procesne ekonomije.

34. Sodišče se je opiralo samo na nujnost zagotovitve pristojnosti sodišč, ki imajo najboljši položaj za odločanje, ali so v okoliščinah zadeve podani skupki predpostavk odškodninske odgovornosti. Z drugimi besedami, ni si prizadevalo za to, da bi oškodovanec ohranil privilegij pristojnega sodišča v nadaljevanju členov 5, točka 2, v členu 8, točka 2, in v členu 14 Bruseljske konvencije.

32. Sodišče je dejansko ugotovilo, da bi bilo odgovornost za delikt oziroma kvazidelikt mogoče zadržati le ob pogoju, da je mogoče ugotoviti vzročno zvezo med škodo in dogodkom, iz katerega ta škoda izhaja.¹⁴ Iz tega je sklepalo širše, da se ne zdi, ob upoštevanju tesne zveze med skupki predpostavk odškodninske odgovornosti, da bi se bilo primerno odločati za eno od dveh pomembnih navezovalnih točk, ki sta kraj škodnega dogodka in kraj, kjer je škoda nastala, ker bi lahko vsaka izmed njiju pri dokazovanju in pri organizaciji postopka pripeljala do drugačnih ugotovitev.¹⁵

35. V zgoraj navedeni sodbi Mines de potasse d'Alsace ni mogoče potrditi, glede odgovornosti za delikte in kvazidelikte, pristojnosti *forum actoris*, tudi če je mogoče, da v določenih posebnih primerih eno od dveh meril pristojnosti, ki sta bili navedeni v tej sodbi, to sta kraj škodnega dogodka in kraj, kjer je škoda nastala, v praksi sovпада s krajem prebivališča oškodovanca.

13 — V tej sporni zadevi gre za čezmejno onesnaženje zaradi razlitja slanih odpadkov v reko Ren v Franciji, kar je povzročilo škodo vrtnarju s prebivališčem na Nizozemskem.

14 — Ibidem (točka 16).

15 — Ibidem (točka 17, beri v smislu točke 15).

16 — Ibidem (točka 19).

36. Zgoraj navedena sodba v zadevi Marinari jasno potrjuje to analizo. Dejansko je Sodišče v skladu s to logiko učinkovitega sodstva in procesne ekonomije določilo, da besedne zveze „kraj, kjer je nastal škodni dogodek“, v smislu člena 5, točka 3, Bruseljske konvencije, „ni mogoče razlagati širše, tako da bi obsegala vsak kraj, kjer se lahko občutijo škodljive posledice dogodka, ki je povzročil škodo, ki je dejansko nastala na drugem kraju“.¹⁷

37. Zato je Sodišče presodilo, da „te besedne zveze ni mogoče razlagati tako, da obsega kraj, kjer naj bi tožeča stranka [...] utrpela finančno škodo zaradi izgube delov svojega premoženja, ki je nastopila in jo je ta utrpela v drugi državi pogodbenici“.¹⁸

38. Da bi se bolje razumel obseg zgoraj navedene sodbe v zadevi Marinari, opozarjam, da je v tej zadevi posameznik s prebivališčem v Italiji na italijanskem sodišču vložil tožbo proti Lloyd's Bank s sedežem v Londonu zaradi ravnanja njenih zaposlenih, ki je povzročilo začasen odvzem lastnih trasiranih menic, ki jih je položil v tej ustanovi, ob upoštevanju njihovega sumljivega izvora, tako kot odvzem njegove prostosti na britanskem ozemlju. S to tožbo je

tožeča stranka predlagala na eni strani izplačilo protivrednosti lastnih trasiranih menic, ki mu niso bile povrnjene, in na drugi strani odškodnino za škodo, ki jo je utrpela zaradi zadržanja, prekinitve več pogodb in oškodovanja svojega dobrega imena.

39. Kot je poudaril generalni pravobranilec Darmon v sklepnih predlogih v zgoraj navedeni sodbi v zadevi Marinari, gre za položaj, kjer so škodni dogodek (ravnanje zaposlenih pri banki) in neposredne škodljive posledice (začasen odvzem menic na ukaz in pripor oškodovanca) na istem ozemlju (Združeno kraljestvo) in pri čemer so te začetne škode povzročile zmanjšanje premoženja oškodovanca (premoženjske izgube zaradi prekinitve več pogodb) v drugi državi pogodbenici (Italija).¹⁹

40. Torej nismo v enakem položaju, kot je ta, ki ga je obravnavalo Sodišče v zgoraj navedeni sodbi Mines de potasse d'Alsace, v katerem je bil kraj škodnega dogodka na ozemlju druge države, kot je bila država, kjer je škoda nastala, in kjer je bilo torej potrebno odpreti možnost izbire pristojnosti zato, da se ne bi odpravila ena ali druga od teh dveh naveznih okoliščin, ki sta pomembni pri presoji skupka predpostavk odškodninske odgovornosti.

17 — Točka 14 (znova omenjeno v zgoraj navedeni sodbi Réunion européenne in drugi, točka 30).

18 — Ibidem (točka 15).

19 — Točki 26 in 27.

41. Z drugimi besedami, v zgoraj navedeni sodbi Marinari se je edini element, ki je bil naveden zato, da bi se priznala pristojnost italijanskih sodišč in ne britanskih, navezoval na dejstvo, da je oškodovanec v Italiji utrpel premoženjsko škodo, ki jo je povzročila škoda, ki je nastala in jo je utrpel v Združenem kraljestvu. Ta navezni element naj ne bi bil zadostno zagotovilo za utemeljitev pristojnosti italijanskih sodišč.

42. Ta sodna praksa se nanaša na zgoraj navedeno sodbo Dumez France in Tracoba.

43. Dejansko je v zgoraj navedeni sodbi Dumez France in Tracoba zatrjevana škoda posredno nastala zaradi škode, ki je sprva nastala in so jo utrpele druge pravne osebe, ki so bile neposredno oškodovane zaradi te škode, in ki je nastala v kraju, ki je bil različen od tistega, v katerem je oškodovanec nato posredno utrpel škodo.

44. Glede na tak položaj je Sodišče presodilo, da „[...] je treba besedno zvezo ‚kraj, kjer je nastal škodni dogodek‘, ki je navedena v členu 5, točka 3, Konvencije [...] razumeti samo tako, da obsega kraj, kjer je storjeno dejanje, na katerem temelji obveznost iz delikta ali kvazidelikta, povzročilo oškodo-

vancu neposredno škodo“.²⁰ Z drugimi besedami, te določbe Bruseljske konvencije ni mogoče razlagati tako, da „dovoljuje tožeči stranki, ki navaja škodo, ki naj bi bila posledica škode, ki so jo neposredno utrpele druge pravne osebe na podlagi škodnega dogodka, da lahko toži povzročitelja tega dogodka pred sodiščem kraja, na katerem je sama ugotovila oškodovanje svojega premoženja“.²¹

45. Tako kot Zeki Karan, avstrijska vlada in Komisija Evropskih skupnosti menim, da kar velja, po zgoraj navedenih sodbah Dumez France in Tracoba in Marinari, za posledično ali posredno premoženjsko škodo, kar pomeni dodatno škodo k nastali škodi, ki je nastala oškodovancu in jo je ta tudi utrpel v drugi državi pogodbenici, velja še toliko bolj za premoženjsko škodo, ki nastane hkrati in v enakem obsegu v drugi državi pogodbenici, kot je tista, kjer je omenjenemu oškodovancu škoda nastala in jo je tudi utrpel.

46. V takem primeru dejansko nič ne opravičuje podelitve pristojnosti sodišču druge države pogodbenice, kot je ta, na ozemlju katere je nastal škodni dogodek in kjer je nastala celotna škoda, kar pomeni

20 — Zgoraj navedena sodba v zadevi Dumez France in Tracoba (točka 20).

21 — Ibidem (točka 22).

skupek predpostavk odškodninske odgovornosti. Za tako novo določitev pristojnosti za dokazovanje ali procesno ekonomijo ni objektivne potrebe. Priznanje take podeljene pristojnosti bi razširilo možnost izbire tožeče stranke na primere, ki so zunaj posebnih okoliščin, ki tako pristojnost upravičujejo.

47. Tretjič, glede potrebe po določenosti in predvidljivosti podelitev pristojnosti opozarjamo, da to po mnenju Sodišča pomeni bistveni cilj Bruseljske konvencije.²²

48. Vezati določitev pristojnosti na kraj prebivališča tožeče stranke, kjer je bil „center njenega premoženja“, bi bilo očitno v nasprotju s tem bistvenim ciljem.

49. Kot je pravilno poudarila Komisija, bi lahko določitev pristojnosti glede na kraj prebivališča tožeče stranke ali kraj, kjer je

„center premoženja“, povzročila resne težave, ob domnevi, da zanju ni nujno, da dejansko in pravno sovpadata.

50. Iz tega izhaja, da ta merila pristojnosti torej ne izpolnjujejo zahteve po predvidljivosti, na katero opozarja Sodišče, še najbolj takrat, ko bi bila v takih okoliščinah kraj prebivališča oziroma „center premoženja“ različna in prepuščena volji oškodovanca.²³ Dejansko ni izključeno, da bi se s takim sistemom spodbudil „forum shopping“, ki oškodovancu omogoča, da z izbiro oziroma spremembo svojega prebivališča ali „centra svojega premoženja“ določi pristojno sodišče.

51. Zato se na vprašanje za predhodno odločanje odgovori, da je treba člen 5, točka 3, Bruseljske konvencije razlagati tako, da besedna zveza „kraj, kjer je nastal škodni dogodek“ ne obsega kraja prebivališča tožeče stranke, v katerem bi bil „center njenega premoženja“ in kjer naj bi utrpela finančno oškodovanje, ki ima posledice za njeno celotno premoženje, zaradi izgube delov svojega premoženja, ki je nastopilo in ga je utrpela v drugi državi pogodbenici.

22 — Glej v tem smislu sodbe z dne 4. marca 1982 v zadevi Effer (38/81, Recueil, str. 825, točka 6); z dne 15. januarja 1985 v zadevi Rösler (241/83, Recueil, str. 99, točka 23); z dne 17. junija 1992 v zadevi Handte (C-26/91, Recueil, str. I-3967, točki 18 in 19); z dne 13. julija 1993 v zadevi Mulox IBC (C-125/92, Recueil, str. I-4075, točka 11); zgoraj navedeno sodbo Marinari (točka 19); z dne 3. julija 1997 v zadevi Benincasa (C-269/95, Recueil, str. I-3767, točka 29) in zgoraj navedeno sodbo Réunion européenne in drugi (točki 34 in 36).

23 — Glej v tem smislu zgoraj navedeni sodbi Dumez France in Tracoba (točka 19) in Réunion européenne in drugi (točka 34).

V – Predlog

52. Ob upoštevanju vseh teh razmišljanj Sodišču predlagam, naj na vprašanje, ki ga je predložilo Oberster Gerichtshof, odgovori tako:

„Člen 5, točka 3, Konvencije z dne 27. septembra 1968 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah, kakor so jo spremenile Konvencija z dne 9. oktobra o pristopu Kraljevine Danske, Irske, Združenega kraljestva Velike Britanije in Severne Irske, Konvencija z dne 25. oktobra 1982 o pristopu Helenske republike, Konvencija z dne 26. maja 1989 o pristopu Kraljevine Španije in Portugalske Republike in Konvencija z dne 29. novembra 1996 o pristopu Republike Avstrije, Republike Finske in Kraljevine Švedske je treba razlagati tako, da besedna zveza „kraj, kjer je nastal škodni dogodek“ ne obsega kraja prebivališča tožeče stranke, v katerem je „center njenega premoženja“ in kjer naj bi utrpela finančno oškodovanje, ki ima posledice za njeno celotno premoženje, zaradi izgube delov svojega premoženja, ki je nastalo in ga je utrpela v drugi državi pogodbenici.“